

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

GEL: 2480532-1/794

11/7/1974

..... VALİLİĞİNE

Defterdarlık:

26.12.1931 tarihli ve 1905 sayılı Kanuna dayanılarak vergi kaçakçılığı olaylarını ihbar edenler ile kesinleşen ve tahsil edilen vergi ve ceza miktarı üzerinden muhbirlere ödenecek ikramiyelerle ilgili olarak beliren tereddütlerin giderilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar sonunda Bakanlık Makamınca onaylanan aşağıdaki esaslara göre işlem yapılması uygun görülmüştür.

I. GENEL OLARAK İKRAMIYE ÖDENMESİNDE ARANACAK ŞARTLAR

Bilindiği üzere, 1905 sayılı "Menkul ve Gayrimenkul Emval ile Bunların İntifa Haklarını ve Daimi Vergilerin Mektumlarını Haber Verenlere Verilecek İkramiyelere Dair Kanun"un 6. maddesinde, bina, arazi ve arsalardan tahrir harici kalanlarla kazanç, hayvanlar, veraset ve intikal, muamele, dahili istihlak ve damga gibi daimi vergilerden yanlış beyanname vermek veya çift defter tutmak veya sair suretlerle ketmedilmiş olanları haber verenlere tahakkuk edecek vergi ve misil cezaları üzerinden belirli nispetlerde ikramiye verilmesi hükme bağlanmış ve hesap edilecek ikramiyenin üçte birinin verginin kat'ı suretle tahakkukunda, üçte ikisinin de verginin tahsili akabinde ödenmesi; ancak muhbirleri mevcut olup da tahakkuk muamelesi henüz intaç edilmemiş olan bu kabil mektumların muhbirlere de madde hükmü uyarınca ikramiye verilmesi öngörülmüştür.

Bu durumda, 1905 sayılı Kanunun hükümlerine göre ikramiye ödenebilmesi, devamlılık arzeden vergilerden kaçırılanları veya mektum kalanları bir muhbirin haber vermesine bağlanmıştır. Bu nedenle muhbirde ve ihbar konusunda aranması gereken şartların saptanması gerekmektedir.

A - MUHBİRDE ARANACAK ŞARTLAR :

1. Muhbir kendini gizlememelidir. İhbarı yapan şahsın vergi incelemesine başlanmadan veya inceleme sırasında lüzum görülürse inceleme elemanı ile temasa geçmesi ve gerekli bilgileri vermesi icabeder.

2.İsimsiz ihbarlarda vergi incelemesi bitmeden muhbir ortaya çıkmış olmalıdır. İnceleme bittikten sonra isimsiz ihbar mektuplarına sahip çıkanlara 1905 sayılı Kanunun hükümlerine göre ikramiye ödenmesine imkan yoktur.

3- İhbarda bulunan, inceleme bitmeden ihbarından vazgeçmemelidir. İnceleme başlamadan veya incelemenin herhangi bir safhasında, ihbarından vazgeçtiğini bildiren muhbire, ikramiye ödenmeyeceği açıktır.

4- Muhbirin vergi kaçırmaya dahil olup, olmamasının önemi yoktur. Bir mükellefin vergi kaçırmakta olduğunu bilen ve delilleriyle bu kaçakçılığı haber veren muhbirlere ikramiye ödenmesi diğer şartların mevcudiyeti halinde imkan dahilinde görülmektedir.

5- Birden fazla muhbir olursa, ihbar konulan ile matrah farkları arasındaki illiyet aranmalı; her iki ihbar da bağlantılı ise bu kere önce ihbarda bulunana ödeme yapılmalıdır. Bir mükellef hakkında alınan iki veya müteaddit ihbar üzerine incelemeye girildiğinde, muhbirlerin ihbar konulan ile inceleme sonunda bulunacak matrah farkı arasında, aşağıda da değinileceği üzere, öncelikle illiyetin aranması gerekir, aynı mükellef hakkında ve aynı konulan muhtevi iki veya daha fazla ihbar vaki ise resmi kayıtlara geçiş tarihi itibariyle önce ihbarda bulunan muhbire ikramiye ödenmelidir.

B - İHBAR KONULARINDA ARANACAK ŞARTLAR :

Bir muhbir tarafından, herhangi bir mükellef hakkında vergi kaçakçılığına ilişkin olarak yapılan ihbarın, müşahhas olaylara ve delillere dayanması gereklidir. Bir başka deyimle, ihbar konularının vergi incelemesi sonunda bulunan matrah farkları ile illiyeti aranmalıdır. Yoksa, herhangi bir mükellef hakkında vergi kaçakçılığı yaptığı yolunda ihbarda bulunup, verginin hangi şekilde kaçırıldığının açıklanmaması, müşahhas olaylar gösterilmemesi ve deliller verilmemesi halleriyle muhbire ikramiye ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

C.İNCELEME ELEMANLARI YÖNÜNDEN YAPILMASI GEREKEN İŞLEMLER:

A.İhbar Mektubu :

Vergi inceleme elemanlarına bizzat yada idari yoldan bir ihbarın vukuunda, ya bir ihbar tutanağı yada bir ihbar mektubu mevcut olacaktır. İnceleme elemanı lüzum görürse muhbiri dinleme, kendisinden bilgi ve delil isteme olanağına her zaman sahiptir.

B. Vergi İncelemesi:

Vaki ihbar üzerine, vergi incelemesi yapılıyorsa Vergi Usul Kanunu esaslarına göre, sürdürülen incelemede özellikle ihbar konulan üzerinde durulup, ihbarın gerçekliği bulunmalıdır. İkramiye ödenmesinde ihbar konularıyla matrah farkı arasında bağlantı araştırılacağından, ihbarla bulunan matrah farkları ile ihbara ilişkin olmayan matrah farkları birbirinden ayırt edilmelidir.

C. Vergi İncelemesi Sonucu :

İnceleme bitirildikten sonra düzenlenecek "Vergi İnceleme Raporlarından" ayrı olarak Maliye Bakanlığına (Gelirler Genel Müdürlüğü) iki nüsha olarak intikal ettirilecek bir raporun düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu raporda, Vergi incelemesini yapan ve ihbarın gerçekliğini araştıran eleman olarak,

1. Muhbire ikramiye ödenip ödenmeyeceği,

a) İkramiye ödenmeyecek ise sebepleri,

b) İkramiye ödenecek ise bulunan matrah farkı ile ihbar konulan arasındaki illiyetin açıklanması ve ikramiyeye esas olacak matrah farkının belirtilmesi,

2. İkramiyenin Kanunun öngördüğü nispette kat'ı tahakkuk safhasında ödenip, ödenmeyeceği, ödenmeyecekse nedeninin açıklanması,

3. Muhbir birden fazlaysa ikramiyenin kime ne miktarda verileceğinin belirtilmesi,

4. Açıklanmasında yarar görülen hususların kaydedilmesi,

5. Rapora ihbar tutanağı veya mektubunun eklenmesi

Suretiyle ikramiye ödenmesi konusunda alınacak kişiye esas teşkil edecek bilgilerin toplanması mümkün olacaktır.

Bilgi edinilmesini, gereğinin ifasını ve bundan sonra vergi kontrol memurlarınca ihbar üzerine yapılacak inceleme sonucu işbu yazımızın II/B ve C bölümlerinde yapılan açıklama dairesinde ayrı bir rapor düzenlenerek Bakanlığa gönderilmesini rica ederim.

**Maliye Bakanı Y. Erdoğan Koçak Gelirler Genel Müdür
Başyardımcısı (İmza)**